

Diplomová práce

Porodní dům, Podolské schody, Praha

Bc. Kateřina Rissová

Technická univerzita v Liberci, Fakulta umění a architektury

Vedoucí práce: doc.Ing.arch. Jiří Buček, Katedra architektury

Akademický rok 2019/2020

Zadání „porodní dům“ je vynikající téma. Je plný emocí.

Obsahuje souboj přirozenosti s nepřirozeností, lidských práv se zákony, domácího prostředí s normovým prostředím, jistou nejistotu s bezpečím, vřelý přístup s profesionálním odstupem. Je to téma diskutované nejen budoucími rodičkami a tatínky, ale také porodními asistentkami, porodníky, odpovědnými zástupci nemocnic, právníky, etiky či tvůrci příslušné legislativy. Je to souboj plný emocí. Pro architektky jsou tyto vnitřní vztahy vzrušující, protože takový úkol je plný hledání. Není žádné přesné zadání, neexistuje žádný závazný standard uspořádání ani žádné předpisy cílené na tyto stavby. Navíc informace, které tvůrce dostává, jsou často protichůdné. Už nestačí vyhovět všem a být kompromisní, ale je nutné se přiklonit k jedné straně.

Není to jednoduchá úloha v tomto nejednoznačném boji mezi nadšenými rodičkami, které jsou plny očekávání životního okamžiku a romantických představ, a porodníky, kteří jsou otlučeni mnoha životními zkušenostmi, předpisy a strašákem úspěchu, kterým je dosažená minimální úmrtnost novorozenců v ČR.

Porodní dům je mezistupněm mezi domácím porodem a porodem v nemocnici.

Z hlediska typologie vlastní porodní části se porodní dům od porodnice v nemocnici výrazně neliší. Rozdíl je však ve všem ostatním. Nemocnice cílí na samotný porod, na zajištění rodičky a novorozence v případě nenadálých komplikací, rizikové těhotenství a předčasné porody. Porodní domy nejsou léčebným zařízením. Naopak jsou místem pro celou dobu těhotenství, porod i zpravidla první roky dítěte. Porodní domy slouží, i když nakonec matka musí родit v nemocnici. Porodní domy jsou zaměřené na přípravu rodičovství, na prožitek rodičů při porodu a na péči o novorozence a jeho rozvoj. Významný je osobní přístup porodních asistentek. Diplomantka se v tomto zadání neztratila. Oceňuji, že se důkladně ponořila do zadaného problému a shromáždila mnoho informací, na kterých postavila svůj návrh. Tato velmi dobrá příprava vyústila v jasný a přehledný koncept. Ta jednoduchost, která se zdá samozřejmá, je důkazem výborných znalostí úkolu. Její porodní dům není jen jednorázovým zařízením na jednu noc, ale komunitním centrem pro setkávání mladých rodičů před i po porodu, místem, kde se komplexně připraví na narození dítěte i na samotný porod a kam se mohou vracet už s dítětem za různými aktivitami nebo za novými přáteli.

Velmi dobře je zvolené měřítko celé stavby, což je podmínkou úspěšného porodního domu, který si musí zachovat kouzlo přirozené komunity. Oceňuji, jak kvalitně jsou nastaveny proporce jednotlivých provozních částí.

Jednoduchá forma stavby a čistý design interiéru posouvá porodní dům výtvarně výš a zároveň vytváří předpoklady pro dobré dispoziční řešení. Provozní cesty rodiček, otců, návštěv, personálu, čistého materiálu, čistého prádla, a naopak špinavého prádla a odpadu jsou správné, krátké a jasné.

Vlastní porodní pokoje jsou dostatečně velké a dobře zařízené. Domov, tak jak ho chápeme, nikdy nenahradí, ale pokoje jsou rozhodně vzdáleny prostředí v nemocnici,

a navíc svým designem podporují pocit něčeho výjimečného. Rodičky, budoucí tatínkové nebo jiné nastávající mamince blízké osoby zde mohou spolu s ní čekat na porod. Ona sama může relaxovat, cvičit, koupat se a také porodit. A v případě potřeby je zde zákrový sál a případně krátká cesta k sanitce. Rozmístění nábytku a vybavení v místnostech je správné, snad jen stůl na zákrovém sále by možná měl mít hlavu na opačné straně. To je ovšem otázka spíše pro technologa. K ostatním částem domu a jejich dispozicím obtížně hledám, co bych vytknul. Také zde vyniká jednoduchost a snaha o maximální přirozenost. Vnější forma domu zcela souzní s interiérem a svým měřítkem zapadá do okolního prostředí. Dům se citlivě přibližuje vilám, ale na první pohled už je občanskou stavbou.

Doporučení:

- V porodní části bych zvážil mírné zvětšení skladu materiálu a možná i odpadu. Dobré by bylo určit prostor pro umístění transportního lehátka (aby nestálo na chodbě).
- Při finálním rozmístování nábytku bych prověřil manipulaci s lehátkem.
- Předsíňka před bezbariérovým porodním pokojem neodpovídá příloze č.3 k vyhlášce 398/2009
- Je dobré se zamyslet, co udělám s dítětem, když potřebuji na toaletu? Svěřím ho přátelům, personálu? Nechám ho na chodbě v kočárku? Kam odložím dítě v umývárně (navíc ve společné), když se půjdu osprchovat do kabiny?
- Kde se sprchuje invalida na vozíčku v umývárně před bazénem?
- Když připustíme koupání maminek nebo otců vozíčkářů, musíme umístit k bazénu transportní zařízení.

Přes tato drobná doporučení, která jsou odstranitelná a vzhledem k celku nepodstatná, hodnotím diplomní projekt velmi kladně. Práce zcela naplnila zadání a po formální a obsahové stránce je komplexní. Diplomní práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně (1).

V Praze dne 16.6. 2020

Ing.arch. Michal Juha